

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön vasárnap.

Egymáshoz

kötötték magukat és a sorsukat erősen, a sorsukat, mint a turisták, akik szakadékos, veszedelmes hegyek megmászására indulnak. A vezetést odaadták a legerősebbnek, az orosznak, hadd vonszolja az a gyöngébbeket a lejtőn, ahová fel akartak jutni. A hegy azonban túl magasnak bizonyult, a turista-társaság nehezen lepett néha előre egy kécsit, hogy azután kettőt bukkdálcsoljon hátra. Rettenetes áldozatok hoztak vérben és pénzben, ha egy jelentéktelen lépést akartak a csucs felé haladni. A vér és pénz ömlő adata azonban hiábavaló volt, visszacsusztak minden lépésnél és ma hátrább vannak, mint az elinduláskor. Akkor legalább reményeik lehettek, akkor még legálább a hazugságok csatáiban győzhettek, akkor még egymást biztathatták frázisokkal, ígéretekkel, akkor még a hegy ormára a győzelem paradicsomával csalogathatták egymást. Ma már nincsenek remények, és a hazugságok várai széjjelomlottak ágyuink és fegyvereink tüzeinek világtörténelmi viharában.

Az egymáshoz kötözött társak közül éppen az fullad ki először, akit a legerősebbnek hitték, akitnek az izmaira a maguk sorsának vezetését bízták. A mikor elindultak a nagy hegy orma felé, az orosz volt elől, annak kellett volna maga után rángatni a többit fel, felé, égi magasságokig, a hegy felébe nyuló csucsáig, ahol a győzelem ragyogó virágai nyílnak. Később már nem úgy történt, ahogy a társaság akarta. A vezető kimerült és lehanyatlottak a karjai, melyeknek az egész céget huzni kellett volna maguk után. A lejtőn vannak és mert hiányzik az erő a vezetésben, megindult a rendes folyamat, csusznak—zuhannak szétdületes iramban visszafelé. Ami lent várja őket, nem a győzelem öröme, a kiábrándulás völgyébe esnek, ahonnan az élethez már csak a béke vezet-het vissza.

A vissza felé zuhanás útja már nem lehet hosszú. Még néhány csapást osztogat kardunk, még piros vért akar inni a föld, még utolsó sóhajtanak a Dardanelláknál, vagy az olasz határon, vagy a szerb partoknál és azután vége a grandiózus drámának. Jön az új élet, mely a jövőt a történelem aranyálcáján hozza elének.

A hadiadó kivetése Ujvidéken.

Dr. Szlezák Lajos orsz. képvis., mint a hadiadót kivető adófel-számolási bizottság elnöke október hó 11-ére tűzte ki az első tárgyalási napot. A bizottság naponként 15 tételt fog tárgyalni, úgy hogy október hó 20-ára véget ér az ujvidéki hadiadó-kivetés.

Október hó 11-én Schaffer Samu, Trostler Albert, Wolf Samu, Fritsch Györgyné, Kiss Árpád, Piszárevits Milorád, Udvardi Józsefné, dr. Adamovich István, Adamovich Sándor, Altvirth József, Bachrach Miksa, Balla Árpád, Bauer Gyula, Kozma Rezső hadiadója kerül tárgyalás alá.

Október hó 12-én dr. Belohorszky János, dr. Brezovszky Nándor, Brüll F. Frigyes, Brunner Ede, dr. Bruck Benő, dr. Csirics A. Milán, özv. Dimitrievics Mihálné, özv. Dimovits Lyubicza hagyatéka, Dungyerszky Lázár, dr. Dungyerszky Gedeon, Dungyerszky György, Dungyerszky Jakab, Ernst Bernát, Róth Vilmos, Ernst József, Faith Ferenc hadiadóját állapítja meg a bizottság.

Október hó 13-án Farkas Mór, dr. Fenyő Győző, Fischer Sándor, Frank Gyula, Rössler Albert, Rössler Márton, Frank Lipót, Freud Miksa, dr. Freund Ede, Frigyesy Béla, dr. Gál Ödön, Georgievics János, Gerich István, Gerő Vilmos, dr. Géza Imre, dr. Grigori-evics Milivoj adójavaslatai kerülnek tárgyalás alá.

Október hó 24-én Gross Miksa, Krausz Ede, g. kel. szerb hitközség, Trandafil-alap, Hajós Miksa, Heim Fülöp, dr. Jojkity Mladan, Jerkovits János, Jovánovits T. Milán, dr. Kassowitz Ármin, Katona Gyula, Vig Vilmos, Kertész Mór, Klein Lipót hadiadója fog megállapíttatni.

Október hó 15-én Klein Oszkár, Kolarszky Veszelin, Kohn Gyula, József, dr. Kondorosy Demeter, dr. Kovács Bódog, Kovács József, Krón Károly, Krón Richárd, dr. Krón Milos, dr. Kubinyi Károly, Lichtschéin Sándor, Lovrekovich Ferenc, Löwy Adolf, dr. Lusztig Nándor, Markovics Milorád, Mátics Dusán hadiadó ügyében fog a bizottság határozatot hozni.

Október hó 16-án Matkovits Béla, Menráth József, Meszlényi Fülöp, Miátovics Milos, Mikin Lázár, Sztojkovics Milutin, Miroszávyevics Koszta, Miroszávyevics Lázár, Mógin Tivadar, Nikolics Izidor, Nóvics Milán, Nóvics Vlajkó, Orbán Ignác, Péics Péter, Pekló Béla hadiadója fog kirovatni.

Október hó 18-án Plavszics Gábor, Popovics Lyubomir, Pupics Vilmos, Pusics György, özv. Radovánovics Györgyné, Radovánovics Péter, Rainer Simon, Singer József, Sévics Mitrofan, Sztэфánovits Vladimir, dr. Sztójakovits Jesta, dr. Szentiványi Ármin, Szlávi János, Schossberger Hermann hadiadó ügyét fogják tárgyalni.

Október hó 19-én Schossberger Lajos, dr. Schossberger Sándor, Schwartz Lipót, Schwartz

József, Teubner János, Urbán Ignác, Vajda Dezső, Váradi Lajos, dr. Wágner Károly, Wágner Lajos, dr. Wágner Vilmos, Weinfeld Ignác, Weisz Leó, özv. Wurst Lajosné, Ziegler Ferencz, Zurkovits György, Zwibach Adolf hadiadóját fogják megállapítani.

Október hó 20-án Balassa Henrik, Dietzgen Gábor, Dietzgen Imre, dr. Gavanszky Tivadar, Heim Lipót, Königstättler János, Königstättler Dusán, Königstättler Béla, Sztэфánovits Lyubomir, dr. Szlezák Lajos hadiadó ügyét veszik tárgyalás alá.

Azok hadiadója, a kiknek hadiadójavaslata most pótlólag készül, valószínűleg október hó 22-én fog tárgyalatni; a terminus végleg megállapítva nincs. Az erre vonatkozó tárgyalások most folynak.

Az U. T. K. Ujvidékfalváért.

Az Ujvidéki Hírlap már több ízben emlékezett meg arról a fáradhatatlan buzgalommal és odaadással folyó munkáról, melyet az Ujvidéki Testgyakorlók Köre a kárpáti falvakban elpusztult falvak felépítése érdekében kifejt.

Az egyesület tevékenysége a nemes cél érdekében még nem ért véget, és a ma hozzánk eljuttatott kimutatás szerint máris közel 8000 koronát gyűjtött.

Szép összeg ez, amelyben a szegények fillérjei a "téglalapok" által ép úgy elősegítik a nemes célt, mint a gazdagok száz koronásai.

Az U. T. K. midőn akciójával az ország sportegyletei közül elsőnek vette kezébe a nemes ügyet, szép munkát végez, és sokak könnyes hálával fognak erre a nemesszivűségre visszagondolni.

Reméljük, hogy az U. T. K. továbbra ugyanezzel a fáradhatatlan buzgalommal tovább fogja folytatni munkáját és még igen szép eredményeket fog elérni.

Az U. T. K. téglákat akart az építendő Ujvidék falvának juttatni és ma már házakat tud építeni, amelyből később saját gyűjtéséből utca is fog kikerülni.

Az alábbiakban közöljük az Ujvidéki Testgyakorlók Köre által hozzánk intézett levelet s elszámolást és készséggel teszünk eleget a kivánságának midőn minden nemes adakozónak köszönettel adózunk.

Az "Ujvidéki Hírlap" tek. Szerkesztőségének

Helyben.

Van szerencsénk mellékelten átnyújtani a kárpáti falvak felépítésére általuk megindított gyűjtés eddigi eredményéről szóló kimutatás egy példányát azzal a kérelemmel, hogy azt nb. lapjuknak f. hó 26-án megjelenő számában egész terjedelmében közölni méltóztassanak.

Méltóztassanak egyben nb. lapjukban mindazoknak, akik a csatolt kimutatásban szerepelnek, köszönetünket tolmácsolni a hazafias cél érdekében hozott áldozatért.

Ezen alkalommal hálás köszönetet mondunk Önöknek is eddigi jóindulatu támogatásukért; melyben bennünket a jövőben is részesíteni méltóztassanak.

Hazafias üdvözléssel:

Schön, Szabó Imre,
titkár. elnök.

Téglalap árusítás:

Guttman Rezső kor. 33-80, Elite kávéház kor. 11—, Deák Bimbike kor. 227-10, Illés Béla százados kor. 100—, Somogyi Ilonka kor. 8-40, ifj. Niedermayer Gyula kor. 10—, Rátvay Iduska kor. 12-50, Komlós Béla kor. 8—, Varga Alajos kor. 13-10, Müller Sándor kor. 15-10, Schossberger Fülöp kor. 30-40, Löwy Mátvás kor. 2—, Altwirth Frigyes utóda kor. 10—, Schwarz Vilmos kor. 4-40, Lukács Zsigmond kor. 2-50, Kohn Fülöp és társa 22-40, Zwich Mihály kor. 4-40, Grünberger Mór kor. 0-40, Lichtschein Márton fia kor. 15—, Kott József kor. 18—, Fischer József kor. 9-50, Klein és Popper kor. 4-70, Kapamadzsija és Bondi kor. 5—, Forgács Benő kor. 2—, Pesing Dávidné kor. 4-60, Hexner Franciska kor. 0-20, Menráth L. fia kor. 10—, Barfus Ede kor. 0-20, Dietzgen Imre fiai kor. 9-70, Lipkovitz Károly kor. 4—, Guszmán Irénke kor. 7—, Csillag nővérek kor. 8-50, Szelezák Erika kor. 15—, Sipos Natália kor. 3-10, Steinbach Nellyke kor. 25—, Vuicsics Branka kor. 10—, Berczeler Gabi kor. 30—, Wollner Szerénke kor. 35—, Mayer Blanka kor. 20—, Vasdényei Nusi kor. 1—, Steiger Jolán kor. 55—, Ligeti nővérek kor. 2-20, Herczog Ilonka kor. 21-50, Weisz Böske kor. 45—, Wurst Béla kor. 10—, Frank Jenő kor. 22-80, Kis Sári kor. 20—, Häusler Rózsika kor. 13—, Hajós Janka kor. 25, Ugray Etuska kor. 15—, Klein Ili kor. 20—, Hirschfeld Juliska kor. 41—, Juhász Margit kor. 14-20, Engel Róza kor. 1-60, Ernst János és fiai kor. 44—, Hajós setatéri tőzsde kor. 0-80 Özv. Goldstein Mórné kor. 7-60, Fischer Sándor kor. 18-70, Löwy Cöllike kor. 10—, Abbázia kávéház kor. 10—, Filkuka Mária kor. 10—, Funták Jakab kor. 7-60, Michels Gyuláné kor. 5—, Häfner Károly fia kor. 10—, Ivkovits György kor. 4—, Hirschl Sámuel kor. 20—, Gábor Zsigmond kor. 20—, Liebmann és Popovits kor. 0-60, Hajós gözmösoda kor. 0-40, Simon Nándor kor. 1-20, Knacker Giza kor. 6—, Dobrenov Vojin kor. 2-80, Erzsébet szálloda kor. 65—, Brüll Ede és fia kor. 17—, Ifj. Neupauer Ödön 14-80, ifj. Szlavits János 17-50, Lukács Ottó 7-40, Mayer Miklós 7-30, Schwarz Márton 9-50, Bajor Bandi kor. 15-20, Guttmann Sándor kor. 6—, Pekló Géza kor. 8—, Ifj. Paitz József kor. 3—, Fehér Rózsika kor. 48-10, Friedländer Erna kor. 45—, Fehér Ferenc kor. 3-90, Bauer Károly kor. 11-40, Häusler Vilmos kor. 14-60, Kolb Ottó kor.

1-20, Guszek Irén kor. 8-40, Gál István kor. 10—, Fűry Pál kor. 1-20, Radó nővérek kor. 30—, Winkle Irén kor. 10—, Winkle Erzi kor. 10—, Winkle nővérek, Zappe Elza, Putsayné és Sudár kor. 342—, Ifj. Eisenbarth Ágoston (Eisenbarth Csibi, Grigorijevits Foszka, Kelemen Mici, Gross Nusi, Fischer Marica) kor. 575-10, összesen kor. 2519-60.

Adományok és jelöljizetések.

Egy hölgy 3-20, Egy hölgy 1-50, dr. Szabó Lajos 10—, Jöcsák Kálmán 3—, Flieger Officierskorps 130— korona.

Illés Béla százados portyázó különítmény parancsnok gyűjtése:

12. sz. hadtápcsoportparancsnokság K 167—, Müszaki igazgatóság 156-03, Lőrinczi altábornagy 20—, I. terepszakasz 85—, III. terepszakasz 200—, IV. terepszakasz 719—, V. terepszakasz 172—, Várparancsnokság 42—, Portyázó különítmény 42— kor.

Weisz Böske gyűjtése K 5-50, Guszmán Irénke gyűjtése 2—, Spitzer Géza 10—, Mayer Blanka gyűjtése 10—, Radó nővérek gyűjtése 10—, Farkas Mór 800—, Hirschfeld Juliska gyűjtése: (Königstättler Dusan 5—, Grosz Viktor 1—, Váradi Lajos 1—, Müdroch Béla 2—), Özv. Fernbach Antalné 1800—, Grünberger Mór 20—, Zappe Elza 3—, Özv. Goldstein Mórné 40—, Adorján Emil 10—, Dr. Csillag Károly 10—, Schuchtar Albin 10—, Tiszaistvánfalva község 50—, Blahm Arthur 800—, Putsai Gyözöné 5—. Összesen 5345.23 kor.

Belépő jegyek elszámolása.

Engel Róza tőzsdéjében eladott 1 jegy K 1—, Grossinger féle gyógyszerárban eladott 20 jegy 20—. Összesen 21— korona.

Bevételek összegezése.

Téglalap árusítása után befolyt . . . . . K 2519-60 Adományok és felüljizetések . . . . . K 5345-23

Belépőjegyekért befolyt . . . . . K 21—

Bevételek főösszege . K 7885-83

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk: *Lusztig Lajos* s. k. pénztáros *Schön Jenő* s. k., *Ochsenfeld Fülöp* s. k., *Gál István* s. k.

Tombolatárjákat adományoztak

Derner Lipót, Vogel Henrik, Szabó F. P., Ofner festv., Löwy Adolf, Aich Nándor, Schossberger Fülöp, Almoslinó Fülöp, Alaburits Tivadar, Ziprisz Salamon, özv. Schön Vilmosné, Popits Milan, Monasevits S. Dusan, Rosenblüth Samu, Jelenik Eu., Szentiványi Miklós, Mikits Ferenc, Gerő Mór, Scheer Ferenc, Báder Miksa, Pesing Dávidné, Böhm Szidi, Erdélyi Béla, Ludwig József, Licht-

sshein Márton fia, Menráth L. és társa, Jovicsin M., Kron Károly fia fióközlete, Rukafina József, Grünberger Mór, Lukács Zsigmond, Mádainé, Landsmann Adolf Bulics Ferenc, Malencsics Gábor, Milutinovits G. Lazar, Forgács Benő, Miroszavlyevits testvérek, Lütze Rudolf, Schniderits Lujza, Natosevits tanítók részvénytársasága, Sattler Jenő, Heinrich Jung, özv. Witz Ferencné, Gausz Károly, S. F. Ognyanovits, Klein drogeria, Tolveth Gusztáv, Königstättler testvérek, Totovits Szava, K. Tóth Antal, Farkas Lajos, Löwenberg Hermann, Hirschl Samu, Schiff Ábrahám, özv. Királyné tőzsdéje, Messer Salamon, Atanackovits, Davidovac, Rainer Simon, Stefánie Blazsek, Ertl és Csasztni, Weiner és Klauber, özv. Goldstein Mórné, Truppel Béla, Scheer Fülöp, Tausch Lajos, Löwenberger Vilmos, Gruits Miklós, Hirsch Adolf, Fortuna tőzsde, Röth Manoné, Böhm Ignác, Makk Károly, Nenádovits V., Tausch János, Klein és Popper, Dietzgen Imre fiai, N. Panaotovits, Paul Seidling, özv. Eckstein Sándorné, Kertész Mór, Kohn Fülöp és társa, Milosevits Vasza, Ernst János és fiai, Gabriel J. Polit, Steiner Gyula, Krausz Samu, Kapamadzsija I. István, Moskovits cipőüzlet, özv. Gruits Tivadar, Kovács gölya, Locker Vilmos, Klein és Freygang Schwarz Vilmos, Löwinger Ármán, Grosz és Lázits, Czainer testvérek és még több meg nem nevezett adományozó.

Rangjelzések a német hadseregben.

Közlegénytől tábornokig.

A szövetséges seregek egyttműködése folytán jóformán napról-napra látunk Magyarországon német katonákat. Mivel a rangjelzés teljesen eltér a mi hadseregünknek a gallérra alkalmazott csillagos rangjelzésétől, csak nagyon kevesen tudják a tisztek és altisztek rangját megismerni és megkülönböztetni. Egy német csapat, vagy pláne sereg legkülönbözőbb rendű és rangú tisztjeivel és altisztjeivel, mindenféle fegyvernemével oly annyira új látvány szemünknek, hogy szinte lehetetlennek tartjuk a rangok megkülönböztetését, pedig a jelzés rendszere semmiel sem összetettebb, mint a mi seregünké.

Alábbiakban átnézetes képét adjuk a német rangfokozatok megkülönböztető jeleinek:

Közlegény gallérrán és vállszalagján (Achselklappe) semmiféle gomb, szalagszínór vagy zsinór-szegélyezés sincs, csak az ezred

száma vagy az ezred tulajdonos monogramja.

A freiternek gallérrán, a nyakbal és jobboldalán egy-egy fényes fém gombja van.

Káplári rangot jelez a gallér alsó szélén körül és elől a nyakig fóhúzódó arany sáv.

A szakaszvezetőnek gallérrán ugyanez a disztinkció látható, gallérrán oldalt egy-egy gomb van.

Az őrmester rangját ugyan ilyen jelzések mutatják, de hosszú kadja van, míg a többi altiszt és legényesség rövid szuronykést hord.

Tisztek egyenruháján a vállon, az úgynevezett Achselstücke (vállszalag) látható. A hadnagy vállszalaga üres, csak az ezred száma, vagy, ha az ezrednek tulajdonosa van, nevének kezdőbetűiből alkotott monogram van rajta.

Főhadnagyi rangot jelez egy csillag a vállszalagon.

Százados, aki Achselstückjén két csillagot visel.

A tőzstisztek Achselstückjára széles ezüst fonásu. Az őrnagy üres, az alezredesnél egy csillag, az ezredesnél két csillag van.

Arany fonásu a tábornoki kar Achselstückje a generaleunanté üres, a generalén egy, az armékorps kommandantén két csillag van. A tábornokok gallérja aranyhimzésű.

Az egész német sereg minden fegyverneme az ismert zöldesszürkében (Feldgrau) öltözik fegyvernemre tekintet nélkül. A gallérok illetve vállszalagok színéről, a kabát szabásáról és a fővegek alakjáról ismerhetők meg az egyes fegyvernemek. A gyalogság gallérja vörös, a tüzéreké és pioniroké fekete, szekerészeké sötétkék. A bakák a lándzsavégű sisakot (Pickelhaube) viselik, a tüzérek sisakjának végén gomb van. Huszárok kucsját, az ulánusok az ulánkát, a dragonyosok Pickelhaubét hordanak. Landwehr, pionirok, szekerészek elől hátul elenzős csákót viselnek.

Katonaorvosok gallérja sötétkék, számtiszteké (Zahlmeister) fehér. Az orvosok vállszalagján egy Esculap bot látható.

A lovasság gallérszíne olyan sokféle, mint a mi gyalogságunké. Van fekete, kék, vörös, zöld huzsár és különféle vasasok, ulánusok és dragonyosok gallérszíne.

Az önkéntes vállszalagját azon német állam színeiből font zsinór szegi be, amely államnak polgára az önkéntes.

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hírlappal.

Magyar foglyok lengyel királyi kastélyban.

Nem először találkozunk a fogságba esett katonáinknak azzal az ügyes gondolatával, hogy falakra irt üzenettel tudósítják utánuk nyomuló bajtársaikat sorsokról.

Ilyen esetről számol be a következő levél, amelyet egy ujvidéki katona küldött hozzánk a a harcterről:

Ma egy kis kirándulást csináltam a környékre, hol egy 600 éves királyi kastély áll, melynek utolsó lakója Johann III. von Sobjeski lengyel király volt.

Most teljesen elhagyott. Nincs egy darabka butora sem, csak a falakon látszanak a freskók és a mennyezetről leszakított festmények helye.

Mikor az oroszok itt jártak, ezt az óriási három emeletes épületet foglyulátornak használták. A falakat, ajtókat, ablakdeszkákat tele irták nevekkal. Sikerült leírnem a következő magyar neveket. Sok családot megnyugtat talán:

Turánsky János Ujvidék, Brusser Antal Bácsujlak, Tománsky András Ujvidék 6. h. gy. e. 915. VI. 10. Itt háltunk. Isten veled magyar hazám.

Wolf János Tiszaistvánfalva, Laki Ferenc 83. gy. e., Felsőmarác, Kovács Arpád 29. h. gy., Nagykom, Kovács János Tiszaujlak, László Gyula Pánd, Tóth Sándor Turkeve, Kiss János 29. h. gy. Jászdöbény.

Bognár Lajos julius 2-án itt volt. Predni István óbecsei hadifogoly VI. 13. 1915.,

Kelt 1915. VI/21. itt volt Beszterci Kálmán 29. h. gy. e. Jászberény. Pribák Károly, 26. h. gy. e. 1915. VI/31. jászmatyáni, Isten veletek hű magyar barátok, légy szives ird meg a feleségemnek.

Fodor Pál Budapestről VI/1. Köpke Mihály huszár 1915. VI/29. elfogtak Kamionkánál, lakom Nagyvárad szülőhelye. Kedves barátom írd meg a feleségemnek, nincs semmi bajom, jó egészségem van.

Fekete János Budapest VIII. Tisza Kálmán-tér 22. 1/20. Írd meg az apámnak. Lőrincz Kálmán Kecskemét. Ladányi Ferenc Törökszentmiklós.

Itt volt Palotai Dezső Kunszentmárton, Szolnokmegye. Ha magyar ember meglátja, legyen szives megírni kedves családomnak, az Isten áldja meg érte, gondoljon majd családjára és az én kesergő családomra. Péter és Pál éjszakán fogtak el egy borzalmas rohamban, tovább nem írom. Tisztelője leszek sirig, ki megírja, írja meg címét kérem.

Honnan kerülnek Ujvidékre a gyógyszerek?

A gyógyszerek drágaságának okai.

A háború nemcsak az élelmiszerek árát emelte föl elképzelhetetlen magasra, de a gyógyszerészetben és a vele vonatkozásban levő ipari foglalkozásokban is alapos áremelkedéseket idézett elő.

A német vegyi ipar a szükséges gyógyszereket föltétlenül elő tudja állítani. Most azonban egy váratlan dolog történt. Németország hirtelen lezárta a határt és számos gyógyszerészeti készítményre kivitelit tilalmat mondott, úgy hogy néha egyes cikkek hetekig nem kaphatók. Viszont mások kivételét kérvényezni kell és kimutatni, hogy nem-e adják el ellenséges külföldre. Mert akadtak kapzsi lelketlen kalmárok, akik Németországból szállított gyógyszerárut kicsempésztek Románián keresztül Oroszországba. Igen természetesen ez nem volt a németek inyére és megszorították a kivitelit.

Igaz ugyan, hogy a német vegyi ipar kiválóan fejlett, de ezért mindent még a németek sem tudnak pótolni. Hiába, körül vagyunk zárva. Készleteink vannak még, de ha nem fogjuk pótolni, elfogynak. Igaz ugyan, hogy a német U. hajók el-elfognak egy-egy gyapotszállító hajót vagy más ily becses hajórakományt és abból nekünk is jut, de nem a szükséges mértékben.

Igy egy kis táblázatban kimutatjuk, hogy mely gyógyanyag honnan kerül hozzánk és az ember alig hinné, hogy egy-egy már csaknem a nép között is közhíressé vált gyógyszer messze idegéből ér el hozzánk.

1. *Franciaország*ból kerül hozzánk: Safrán, vastag terpentín, kolophon, oliva-olaj, geranium-olaj, levendulavirág, narancsvirág-olaj. 2. *Angliából*: Borsmenta, levendulavirág, caragaheen, moszat. 3. *Oroszországból*: Edesfagyóker, lycopodium, ánizs, terpentín, halenyv, fióres pyrethri, fióres cinai, avarosz. 4. *Afrikából*: Arab gummy, szennalevél, Euphorbium, kusso, strophantus magvak, Kola dió, aloe colomgyóker, szegfűszeg, gyapot, vanília, opium, asa foetida, styrex, amoniacum, galbanum, aleppói gubacs, farkasalma (colocynthus), tragacantha, salep. *Kelet-Indiából*: Gyömbér, cardamon magvak, opium, szennalevél, china-kéreg, zimmer, tea, nux, vomica, kamala, indiai kender, benzoe, guttapercha, sesamolaj, ricinus magvak, gyapot, kávé. 6. *Eszak-Amerikából*: Hybrastis, lobelia, borsmenta, podophyllin, szenege, sagredakéreg, terpentín, Kanada-balsam, earagaheen, gyapot. 7. *Közép-Amerikából*: Perui balsam, szabadilla, guajakumkéreg és gyanta, Jalappa, sarszaparillagyötrés. 8. *Dél-Amerikából*: Caca, Tolu-balsam, gummy resina elasticum, Copaiva-balsam, condurango, chinakéreg, ipecachuan, ratanhiaakéreg, cocalevel. 9. *China és Japánból*: Rebarbara,

kámfor, tea, csillagánizs, mentol, japánviasz, moschus, zibeth és fahéj.

Íme, ezeket a szereket megszerezni nem lehet most, csak másokkal pótolni.

HIREK

A hős alezredes kitüntetése.

Hahne Rezső 23. gy. e. alezredes, özv. Winkle Károlyné veje, a ki egy évtizednél tovább Ujvidéken volt állomáson, magas királyi kitüntetésben részesült: az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményes magatartása elismerésül a hadiékítményes 3. o. vaskoronarenddel tüntette ki a király. Hahne Rezső kitüntetése városunkban általános örömet keltett.

Eljegyzés. Dzubay István az ujvidéki magyar főgimnázium jeles képzettségű tanára, a helybeli aranyifjuság közkedvelt tagja eljegyezte Kócsy Arankát egyetemi hallgatót, Kócsy Sándor, az ismert kultúrú leányát.

Kitüntetett főmérnök. A király Hoffmann Miksa főmérnököt, a helybeli máv. osztálymérnökség vezetőjét, a hadiforgalom terén teljesített kitűnő szolgálata elismerésül a vitézségi szalagon viselendő koronás aranyéremkeresztel tüntette ki. Hoffmann Miksát kitüntetése alkalmából számosan keresték fel jókívánataikkal.

A cukor maximális ára. A kormány október 4-iki kezdettel maximálta a cukor árát, mely szerint az ujvidéki 99 K 30 fillért tesz ki. Ehhez járul a 2 K nagykereskedői és 8 K kiskereskedői haszon, melyhez még hozzávéve a fuvarozási költséget, október 4-étől Ujvidéken egy kg. cukor maximális ára 1 kor. 10 fill. lesz, a mi a mai 1 K 32 fillérhez viszonyítva tetemes árcsökkenést jelent.

A barbár magyarok. A mostani világháborúban is sokszor említenek föl bennünket így a velünk ellenséges és hadilábon álló államok sajtóiban, de majd ha a háborúnak vége lesz s a hadifoglyainkat kicserélhetjük s tőlünk is haza mennek az idegen hadifoglyok, alighanem megváltozik ez a turcsa s minden alapot nélkülöző vélemény. Nagy erkölcsi hatása lesz annak az emberséges bánásmódnak az illető államokban, a melyben mi a hadifoglyokat részesítjük. A munkára kiadott orosz foglyok úgy járnak-kelnek nálunk, mintha ott-hon volnának. A falusi nép a munkára kiadott hadifoglyokat úgy tartja, mintha a családjához tartoznának. Fehérneműt, ruhát ad neki, lábbelit, mos rá, tisztán

tartja, jól táplálja

Ujvidéki katonákkal ismertetik a vezérezedesi rangot. Az ujvidéki katonákkal tegnapelőtt tudatták napiparancsban, hogy milyen az osztrák-magyar hadsereg új és magas katonai rangjának, a vezérezedesnek distinkciója. A vezérezedes egyenruhája olyan, mint a gyalogsági vagy lovassági tábornok egyenruhája: aranygalléron három aranycsillag. Az arany csillagok alá azonban az arany galléra *matl ezüstből tölgyfakoszoru* kerül. Vezérezedesi egyenruhát ezidő szerint csupán Frigyes főherceg generaliszsimus visel a mi hadseregünkben.

Ujvidékiek hősi halála. A 234. sz. veszteségajstrom a 6. honv. gy. e. elesett hőseit sorolja fel. A hősi halált haltak közt két ujvidéki hős: Brausch Péter és Feumann Dezső nevére akadtunk.

Angyal Lajos kitüntetése. Angyal Lajos 38. gy. e. főhadnagy, Angyal József városi tb. főpénztáros hősi halált halt fia, csütörtökön fejete be nagy reményekre jogosított katonai karrierjét: a Rendeleti Közlöny ekkor közölte a királyi parancsot, mely Angyal Lajosnak a hadidisztitményes 3. o. katonai érdem adományozta.

Bravur a katonai uszodában. Az észéki Die Drau irja: Tegnapi délelőtt az északi katonai uszoda csak gyengén látogató volt. A hölgyek és urak, akik itt a közös fürdőt igénybe veszik, csevegve töltötték idejüket, többet a levegőn, mint a vízben. Ekkor lépett be Szlávi Béla a 12. ulánus ezred főhadnagya, akihez az egyik ifjú hölgy azt a kérdést intézte, hogy képes lenne-e uniformisban, sarkantanyu csizmával a medencét körüljárni. A főhadnagya megjegyezte, hogy ez játék s kész, a gyenge ott áll, a lovaglóostorral a kezében a vízbe ugrani, ha a dogara nézve öt üveg pezsgőbe fogadnak vele. A hölgyek nevetek s kevés hitelt látszottak adni a kijelentésnek. A fogadás egykettőre létrejött. Szlávi főhadnagya egyenruhától a vízbe ugrott s a kis, főként hölgyekből álló társaság hangos tetszésnyilvánítása mellett körüljárta a medencét. A fogadást a főhadnagya megnyerte s az öt üveg pezsgő ma délelőtt helyén volt.

Ujvidéki honvédek a Leipzig-
get Illustrierten Zeitungban. A
Leipziger Illustrierte Zeitung ma
Ujvidékre érkezett száma hatalmas
képet közöl Viktor Schramm
festőművészről, akit az előkelő
német képeslap elküldött még a
téli kárpáti harcra. A kép
hófúvásban gyalogló honvédek
örökít meg az uszoki szorosban.
Az itt lefolyt harcokban sok ha-
tos honvéd lelke halálát a magyar
földre törő orosz áradat hősi
feltartóztatása során. A kép alatt
ez a néhány szó áll: *Aus den
Tagen der grossen Karpathen-
kämpfe: Das 6. Honvédregiment
auf dem Marsche nach die Uzso-
ker Passhöhe.* Az uszoki csaták
az ujvidéki 6-os honvédek leg-
dicsőbb napjait jelentik.

Iskoláink megnyitása. Mint-
hogy a Reserve B. Spital a felső
kereskedelmi iskola épületéből
már végleg elköltözködött, a fő-
gimnázium, a felsőkereskedelmi
iskola, a polgári fiúiskola és az
áll. női kereskedelmi szaktanfo-
lyamot megkezdtek ott az iskola-
évet. Délelőtt a gimnázium és a
felsőkereskedelmi iskola tart elő-
adásokat, délután a polg. fiúis-
kola és a női ker. szaktanfolyam.
A helybeli áll. polg. leányiskola
igazgatósága a tanítást a beltéri
rkat. ell. fiúiskola emeleti tanter-
meiben közbejött akadályok miatt
csak október 1-én kezdheti meg.
Az esetleges változást lapunk ut-
ján fogja az érdekeltekkel tudatni.

Felelős szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

25320. szám. kig. 1915.

Árverési hirdetés.

Ujvidék szab. kir. város tulaj-
donát képező, a kiszácsi kapunál
a tartalékos katonák elhelyezésére
szolgáló baraklaktanyában levő
márkótányos helyiség 1915. évi
december hó 1-étől 1918. évi no-
vember hó 30-ig terjedő 3 (három)
évre folyó évi október hó 12.
napján d. e. 9 órakor a város
gazdasági ügyosztályában nyilván-
os árverésen bérbé fog adatni.

Az árverezni szándékozók az
árverést megelőzőleg 200 (kettő-
száz) korona bántpénzt tartoznak
a városi pénztárba befizetni.

A részletes feltételek a város
gazdasági hivatalában a hivatalos
órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék, sz. kir. város tanácsa,
1915. évi szeptember hó 23-án.

Profuma Béla
polgármester.

5909. sz.
kapt. 1915.

Hirdetés.

A petrovaradini várparancsnok-
ság 420.21/9915. számú rendelete
alapján a vár- és körzetében levő
korocsmaosok értesítettek, hogy
katonai személyeknek a must ki-
szolgáltatása tilos.

Ujvidék, sz. kir. város főkapitányi
hivatala, 1915. évi szept. 23.

Payerle
főkapitány.

Nyilt-tér.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejteth-
len édes anyánk halála alkalmából
bennünket résztvételükkel felkerestek, ezután
hálás köszönetet mondanak
a Blahm testvérek.

*Az e rovat alatt közöltékért nem
vállal felelőséget a szerkesztőség.

Hirdetés.

A m. kir. selyemfőnökék mel-
lett létesített munkásnövevény-
szükségletének fedezésére követ-
kező mennyiségű élelmi cikkek
szállítandók:

Tolnára: Bab 10 mtm., hagyma
4 mtm., burgonya 100 mtm.,
lencse 10 mtm., mák 2 mtm.,
káposzta 2000 fej, fűszerek répa
1000 drb.

Győrre: Bab 25 mtm., hagyma
15 mtm., burgonya 200 mtm.,
lencse 20 mtm., mák 3 1/2 mtm.,
káposzta 3000 fej, fűszerek répa
2000 drb.

Ujvidékre: Bab 12 mtm., hagyma
4 mtm., burgonya 100 mtm.,
lencse 4 mtm., mák 2 mtm., ká-
poszta 1500 tej, fűszerek répa
500 drb.

Ezen élelmi cikkek szállítására
pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok folyó hó 30-ig
nyújtandók be alulírott hivatal-
nál. Az ajánlat ár 5% készpénz-
ben, vagy óvadékképes értékpá-
pirokban beküldendő.

Ajánlat tehető az összes szük-
ségletre s külön-külön minden
egyes tételre.

Szállítási határidő: a megbízás
vételétől számított egy hónap
alatt a káposzta, répa és bur-
gonya, míg a többi cikk egyenlő
előzetes 1/4 évi részletekben.

Fentartjuk magunknak a jogot,
hogy a beérkező ajánlatok között
szabadon választhassunk, esetleg
a beérkező ajánlatokat részben,
vagy egészben mellőzhessük.

Az ajánlatban az helyt Tolna,
Győr és Ujvidék, a gyár udva-
rába szállítva tüntetendő ki.

A csomagoláshoz használt zsá-
kokat helyt gyárudvar vissza-
adjuk.

Szekszárd, 1915. évi szeptem-
ber hó 14-én.

**M. kir. országos selyem-
tenyésztési felügyelőség.**

Ad. res. 6. szám.
1915.

Hirdetés.

Közhírré teszem, miszerint a
katonai hatóság kimondotta, hogy
minden egyes esetben midőn a
hadsereg körzetében távrida vagy
távbeszélő-huzal megrongáltatik,
a tettes tekintet nélkül a bünte-
tőtörvényi felelősségére, 1000
(egyezer) korona pénzbírsággal
fog sújtani.

Ha pedig a tettes kipuhulatol-
ható nem lenne, a város fog eset-
ről esetre 20.000 (huszezer) ko-
ronáig terjedhető pénzbírsággal
büntetetteti.

A fentiek folytán figyelmeztet-
tem a mezőgazdasági gépek tu-
lajdonosait, hogy ezek szállításá-
nál a legnagyobb óvatossággal
járjanak el.

Ezen rendelkezés szeptember
24-én lépet életbe.

Ujvidék, sz. kir. város főkapitányi
hivatala, 1915. éviszept. 21.

Payerle
rendőrfőkapitány.

1916. május 1-től

kiadó a

KÖZPONTI HITEL-

INTÉZET házában levő 5

Szobás modern urí lakás.

Szivtelen

az, ki harctéren küzdő hozzátar-
tozójának nem küld azonnal

„Spiritol“-t

„Spiritol“ a katona kályhája

„Spiritol“ a haptéren nélkül-
lözhetetlen.

Darabonként és tábori csomago-
lásban kapható gyógyszerárakban,
drogeriában, áruházakban, sport-
katonai- és egyenruházati üzletek-
ben és minden jobb szakbavágó
üzletben.

Hamisítványoktól őrizkedjen!
Ügyeljen a „Spiritol“ szóra!

**Spiritolfabrik, Wien,
I., Gluckgasse No 2,**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

ÉRTESETÉS.

Ezennel értesítjük a n. é. közönséget, miszerint a 34-ik
m. kir. szab. osztályorsorsjáték felüggesztett húzásai a
Magy. kir. Pénzügyminiszterium rendelete alapján foly-
tatódnak az 5-ik osztály húzásai

f. évi október hó 7-én és 8-án

fognak megtartatni.

Tudatjuk igen tisztelt sorsjegyvásárlóinkkal, hogy az
V-ik osztályú sorsjegyek üzlethelyiségünkben rendelkezésre
állanak és legkésőbb október 3-ig átveendőek.

VIG ÉS KATONA BANKHÁZ

UJVIDÉK, KOSSUTH LAJOS UTCA 46—48.

Az osztályorsorsjáték ujvidéki főelárusító.

Sorsjegyeket az 5-ik osztályhoz ajánlunk vételre:

Egész sorsjegy ára	K 136.—
Fél	68.—
Negyed	34.—
Nyolcad	17.—

JÓIRÁSU

gyakornok vagy kisasz-
szony azonnali belépésre
felvétetik.

Írásbeli ajánlatokat benyújtandók
az Ipar és kereskedelmi
takarékpénztárban.